

Obrambena in plačilna dolžnost.

Predstoječe razširjenje brambene dolžnosti na od dela trudne može v višji starosti in na še ne popolnoma razvite mladeniče se bode sprejelo s pogumno voljo, da vzdržimo do konca. Pet milijonov stalo bode pod orožjem. To pa je šele 10% prebivalstva; kje ostane ostalih 90%? Smešno vprašanje, se bode morda reklo; saj se vendar ne more ženske, pohabljenice in starčeve v vojno pošiljati! Gotovo ne, čeprav vsakdo, kdor hodi skozi ceste mest, mnogoštevilno moč izborne rasti in krepke postave sreča, kateri niso šli pod orožje. To so ljudje, ki se jih je iz bolj ali manj tehtnih vzrokov kot neobhodno potrebne označilo, ali pa ki so se pri naborih izmuzali. Pa ne za te se gre tukaj, čeprav jih je par stotisoč; bolje rečeno, ne samo za te se gre tukaj, marveč ravno tako za te, kakor za otroke, ženske, pohabljenice ter starčeve.

Torej vendar! Sigurno, seveda pa ne zato, da bi se to mešano družbo v vojno postalo, marveč da se obrambeno dolžnost v tem zmislu splošno napravi, da eni krvni davek, drugi pa denarni davek plačujejo. Istotako je nadalje naravno, da se pri vladajoči druginji z vojnimi davkom zamore šele tam pričeti, od koder se začne nekako bogastvo, torej samo pri višjih dohodkih in srednjem premoženju. Ni razumeti, zakaj izgubijo stotisoči življenja in zdravja, zakaj drugih stotisočev očetov svoje sinove izgubi, in zakaj bi bili ravno oni, ki darujejo svojo lastno ter kri svojih sorodnikov, tudi gospodarsko uničeni, medtem ko nešteto drugih mirno doma sedi, se pusti od mnogo boljših, kakor so oni, reševati, svoje premoženje mnogokrat ravno vsled vojne pomnožuje in se v najboljšem slučaju omeji na prestovoljne darove, ki jih ne bolijo.

Vsa čast prostovoljnimi darovom, ali pravzaprav bi morali le v to služiti, izpolniti tujke, ki nastajajo pri generalnem ravnanju iz javnih sredstev. Oni naj izpopolnijo javna sredstva, ne pa da bi jih nadomeščali. Za zaostale, za ranjence in pohabljenice mora država skrbeti, in država naj bi se v prvi vrsti na one bogate ljudi obrnila, ki so iz katerega vzroka karkoli daleč od bojev ostali. Jaz poznam n. pr. nekoga finančnika, ki je, čeprav je rezervni oficir — doma ostal, ker se ga je označilo kot „neobhodno potrebnega“; ta ima vsako leto okroglo en milijon dohodkov; gotovo bi zamogel biti zadovoljen, ako bi se mu izjemoma v vojnem letu le pol milijona pustilo.

Država je najvišji lastni namen. Zato razpolaga brezobzirno čez kri in življenje vseh za boj sposobnih; istotako brezobzirno pa mora razpolagati tudi čez premoženje vseh za plačilo zmognih. In ako ljudstvo v orožju z veseljem v smrt hodi, pač ne bode preveč, ako se zahteva, da se položi tudi težke denarne žaklje, čeprav z manjšim veseljem pa vsaj ne z ostudnim stokanjem, na oltar domovine.

Dopisi.

Breg pri Ptuj. (Odlikovanje.) Vrli vpokojeni c. in kr. žandarmerijski stražmojster g. Anton Planinc bil je od cesarja odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono. Rešil je namreč dne 21. julija 1914 v Orehovi vasi pri Mariboru Marijo Potočnik iz smrtne nevarnosti iz ognja, to pa z lastno smrtno nevarnostjo. Junaški rešitelj bil je namreč z rešenko vred zadet od težkih tramov, ki so padali iz goreče strehe. Bil je na tla pobit, nezavesten in zadobil hude opekline po licu in rokah ter druge telesne poškodbe, tako, da je bil dolgo časa bolan, da tudi še sedaj ni popolnoma okreval ter je moral biti vsled tega vpokojen. Dekoracija tega zaslužnega moža se je vršila v nedeljo dne

Mati zemlja

vedno zopet popravi, kar je zakrivila. Kolikokrat si pridobi kmet, delavec, sprehajatelj zunaj na mrzli, mokri zemlji revmatične bolečine, nadoh, kašelj ali kaj podobnega. Ali skrbna zem-

2. maja t. l. na Bregu pri Ptuj po c. kr. okrajnem glavarju g. dr. vitezu plem. Netolczka, kateri mu je po jednatem, ginljivem in navdušenem govoru obesil zaslužni križec na prsa ter mu prisrčno čestital. Zastopani so bili pri tej slavnosti vsi uradi iz Ptujja in okolice po njih predstojnikih, mnogo število občinstva, sorodniki, prijatelji in znanci odlikovanega, ki so prišli od blizu in daleč osebno čestitali in so odlikovanemu želeli še mnogoletno vživanje te časti. Tudi mi čestitamo g. Planincu prav prisrčno!

Brezno. (Velika nesreča.) Dne 27. p. m. ob 6. uri zjutraj zgodila se je velika nesreča pri prevozu čez Dravo v Janževi gori. Posestnica prevoza in dekla Antonija Osirnig hoteli ste se peljati na Brezno v cerkev. Delo prevzel je oče posestnice, 65 letni Anton Rebernig, ki pa vožnje po Dravi ni bil vešč. Komaj so odpluli s čolnom, ko se je ta že z vodo napolnil, ker je bila vrh prehodu napeta. Ob tej priložnosti potegnili so valovi Drave deklo Osirnig seboj; izginila je brez sledu v vodi. Z vodo napolnjeni čoln se je odtrgal od vrvi. Oče posestnice je bil menda od srčne kapi zadet; visel je mrtev čez čoln. Nesrečna posestnica je očeta krčevito držala in na pomoč klicala. Te klice je slišal železniški čuvaj Gradischnig. Čeprav še ni bil oblečen, skočil je oborožen z dolgo štango v Dravo in šel kolikor mogoče daleč čolnu nasproti. Posestnici se je posrečilo, da je prišla štango z eno roko in je na ta način čoln vstavila. Nemogoče pa je bilo, privleči napolnjeni težki čoln na suho. V tem groznem položaju so morali več kot četrt ure vstrajati. Potem so prišli močje mimo, ki so pomagali pri rešitvi posestnice in njenega žalibog mrtvega očeta. Kdor bi kaj o utonjeni dekli ali pa sploh o kakem ženskem mrliču v Dravi izvedel, naj to blagovoli naznaniti gosp. Andreju Wesonig lesnemu trgovcu, Reifnig-Fresen. Hrabremu železniškemu čuvaju Gradischnigu pa pristojna za njegov pogumni čin gotovo premija za rešitev življenja.

Odlikovani ženski korporal.

Gospodična Marija plem. Fery-Bognav je prostovoljno stopila v vojaško službo in po-

Ein Ausgäsdhner weiblicher Gattung, Korporal.

stala kmalu korporal. Za svoje hrabre čine dobila je od cesarja zlato brošo z cesarjevim imenom. — Prinašamo danes sliko te ženske junakinje.

lja pusti zdravilne rastline zrasti in iz teh je Fellerjev rastlinski esenčni fluid z. zn. „Elzafluid“ narejen, ki nam bolečine takoj zopet prežene. Mnogo zdravnikov rabijo in priporočajo to sredstvo in vsakdo je naj bi imel v hiši. 12 steklenic pošlje franko za 6 kron lekarnar E.

Razno.

Uredniško naznanilo. Po kratkem vojaškem službovanju bil sem zaradi boleznih superarbitriran. Vsled tega prevzamem s to številko zopet uredništvo „Štajerca“. Zahvaljujem se vsem, ki so listu in meni tudi za časa moje odsotnosti zvesti ostali. Z združenimi močmi delujmo i z naprej za blagor našega ljudstva in prelepe, tako hudo ogrožene domovine. Naš program, naši cilji in nameni ostanejo vedno ednaki! Cenjene prijatelje in sotrudnike pa prosim ob tej priliki za nadaljno zvesto sodelovanje!

Karl Linhart, urednik „Štajerca“

Jokavi pesimisti in kritiki, ki slikajo vedno vraga na steno in hočejo vsako zaslug naših armad zmanjšati ter žive v večnem strahu, da jih bodejo zjutraj že Rusi ali Srbi z bajonetom iz postelje vrgli, bi bilo v prvi vrsti treba usta zamašiti. Ti ljudje napravijo v svoji zlobni nezmyselnosti neverjetno veliko škodo. Njih besede vplivajo kakor strup na domovinsko navdušenje, katerega v teh težkih časih gotovo silno potrebujemo. Saj gotovo tudi mi nismo lahkomiselni otročaji, ki bi sami sebi lagali, da je ta vojna lahka stvar in da bomo kar meni nič tebi nič celi svet sovražnikov na tla zbili. Tako hitro ne gre ta stvar; o tem smo tudi mi prepričani, da je pravica na naši strani in je končna zmaga nam in edino nam zasigurjena. Iz tega prepričanja, ki je vsakemu pravemu Avstrijcu že naravnost vera, pa sledi tudi naše neomajeno zupanje v bodočnost. Zmagali bomo, kajti zmagati hočemo in zmagati moramo! To je naše geslo. Črnogledci pa ne znajo družega, nego majati prazne svoje glave, vzdihovati kakor mučeniki in dolžiti tega ali onega, da je kriv vse nesreče. Tako širijo med ljudstvom nezadovoljnost z lastno domovino, tako jemljejo slehernemu človeku veselje in zaupanje. Res, te črnogledce bi naj se pobralo in poslalo tja v Galicijo na fronto; tam bi se v vrstah naših junaških vojakov naučili domovinskega čuta in ljubezni... Najhujši pa so tisti črnogledci, ki širijo iz bogve katerih vzrokov neverjetne, bedaste in nevarne govore. Koliko takih blaznih govorov smo že v zadnjem času slišali, tako, da so se človeku kar lasje ježili. Ni mogoče izmisliti tako velike neumnosti, da bi jo neizobraženo ljudstvo ne verjelo. In vse zaradi takih črnogledcev, ki ničesar ne razumejo, marveč le oslarije naprej blebetajo. Po našem mnenju bi bil skrajni čas, da se enkrat razširjevalci takih govorov za jezik prime. Zdjaj, ko je treba, da so vsa avstrijska srca združena v sveti volji za zmago, zdaj niso taki razširjevalci bedastih govorov nič boljši nego navadni izdajalci. Zato pa tudi ne zaslužijo nobenih obzirov in nobenega usmiljenja. Naši čitatelji so lahko prepričani, da jim „Štajerc“ ničesar ne zamoli in ničesar ne zataji, kar je zrelo za javnost. Uradna poročila iz bojišč ravno tako od strani nemškega kakor tudi avstro-ogrškega armadnega poveljstva so doslej vedno le resnico poročala. Zakaj bi torej rajše neumnim govoricam verjeli, ne pa tem poročilam? Še enkrat torej: skrajni čas bi bil, da se ustavi bedasto razširjenje neumestnih lažljivih in nevarnih govorov.

Vpoklic pod orožje letnikov 1873—1877.

Uradno se razglašja: Vsi pri naborih v času od 6. aprila do 6. maja 1915 ali pozneje do spodaj označenih vpoklicnih terminih za črnovojniško službo z orožjem sposobni spoznani črnovojniški obvezanci rojstnih letnikov 1873, 1874, 1875, 1877 so vpoklicani. s. 1. avstrijski državljani za 15. maja; — 2. ogrski državljani v terminih, ki se jim jih na posebnih vpoklicanih kartah naznanijo. — Pri poznejših naborih (Nachmusterungen) kot sposobni spoznani priti morajo 48 ur po naboru pod orožje. — Za one črnovojniške obvezance rojstvenih letnikov 1873 do 1878, ki morajo priti zaradi mimoidočega obo-

V. Feller Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko). Tudi Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-kroglice z. zn. „Elza-kroglice“, 6 škatlic za 4 krone franko, zamoremo svojim čitateljem kot milo vplivajoče, neškodljivo odvajalno sredstvo iz lastne izkušnje najbolje priporočati. peos - - -